

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

bakalářské kombinované studium
2011 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Lenka Koutová, DiS.

Řidičská oprávnění a řidičský průkaz

Praha 2012

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Combined Studies
2011 - 2012

BACHELOR THESIS

Lenka Koutová, DiS.

Driving privileges and driver's license

Prague 2012

**The bachelor Thesis Work Supervisor:
JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.**

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Rokytnici nad Jizerou dne 29.2.2012

.....

Poděkování

Chtěla bych poděkovat JUDr. Jozefu Bandžakovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, poskytnutí rad a metodických podkladů k práci.

Anotace

Tématem bakalářské práce je udělování a držení řídičských oprávnění a vydání řídičského průkazu.

Bakalářská práce se zabývá problematikou udělování a držení řídičských oprávnění a vydání řídičského průkazu. Ve správní praxi je to frekventovaný institut, který se týká nemalého počtu občanů. Jako metoda výzkumu byla zvolena obsahová analýza. Rozebírá základní instituty spojené s podmínkami, za jakých lze udělit a držet řídičská oprávnění, jaké jsou změny v držení řídičských oprávnění a podmínky pro vydání řídičského průkazu. Dále se tato práce zabývá udělením řídičských oprávnění a podmínkami pro vydání řídičského průkazu ve Spolkové republice Německo. Součástí je také problematika bodového systému v České republice a ve Spolkové republice Německo. Tato práce podává relativně ucelený přehled o této problematice včetně zakomponovaných poznatků získaných z praxe.

Cílem této bakalářské práce je podat relativně ucelený přehled o problematice udělování a držení řídičských oprávnění, následně o vydání řídičského průkazu a o možných změnách v držení řídičských oprávnění, kdy tento přehled může sloužit jako příručka. Poukazuji zde také na právní úpravu podmínek k vydání řídičského průkazu ve Spolkové republice Německo.

Klíčové pojmy

řídičský průkaz, řídičské oprávnění, udělení řídičského oprávnění, pozbytí řídičského oprávnění, omezení řídičského oprávnění, pozastavení řídičského oprávnění, odborná způsobilost, zdravotní způsobilost, obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Annotation

The theme of this work is the granting and hold of driving privileges and issuance of driving license.

This thesis deals with the granting and holding a driving privileges and issuance of driving license. The administrative practice is frequent institute, which covers the considerable number of citizens. As a research method was chosen content analysis. It discusses basic institutes associated with the conditions under which may be granted and keep driving, what changes are in possession of driving license and conditions of the license. Furthermore this work deals with the granting of license and conditions for issuing a driving license in the Federal Republic of Germany. The issue is also a points system in the Czech Republic and Ferderal Republic of Germany. This work provides a relatively compregensive overview of this issue including incorporated lessons learned from practice.

The aim of this thesis is to provide a relatively comprehensive overview of the issue and holding of granting driving privileges, then the issue of driving license and possible changes in the possession of driving license, when this survey can serve as a guide. I refer also to the laws of the conditions for obtaining a license in the Federal Republic of Germany.

Key words

driving license, driving privileges, the granting of license, loss of driving privileges, restrictions on driving privileges, suspension of driving privileges, professional competence, medical fitness.

OBSAH

ÚVOD	8, 9
1. Řidičské oprávnění	10
1. 1 Skupiny a podskupiny řidičských oprávnění	10
1.2 Podmínky k udělení a držení řidičského oprávnění.....	12
1. 2. 1 Věk.....	13
1. 2. 2 Zdravotní způsobilost.....	13
1. 2. 3 Odborná způsobilost.....	15
1. 2. 3. 1 Výuka a výcvik žadatele o řidičské oprávnění.....	15
1. 2. 3. 2 Závěrečná zkouška v autoškole	17
1. 2. 4 Trvalý nebo přechodný pobyt na území ČR.....	18
1. 2. 5 Další podmínky k udělení řidičského oprávnění.....	19
1. 2. 6 Není uložen zákaz řízení motorových vozidel.....	20
1. 3 Udělení řidičského oprávnění	21
2. Řidičský průkaz	24
2. 1 Zapisované údaje v řidičském průkazu	25
2. 2 Změny údajů v řidičském průkazu	26
3. Změny v držení řidičských oprávnění	28
3.1 Rozšíření řidičského oprávnění	28
3.2 Podmínění řidičského oprávnění	28
3.2.1 Zrušení podmínění řidičského oprávnění	29
3.3 Omezení řidičského oprávnění	29
3.3.1 Zrušení omezení řidičského oprávnění	30
3.4 Odnětí řidičského oprávnění	30
3.4.1 Vrácení řidičského oprávnění	31
3.5 Pozastavení řidičského oprávnění	31
3.6 Pozbytí řidičského oprávnění	32
3.6.1 Vrácení řidičského oprávnění	35
3.6.2 Vrácení řidičského oprávnění - 12 bodů	36
4. Udělení řidičského oprávnění v SRN (zemi EU)	38
4.1 Podmínky pro udělení řidičského oprávnění.....	39
4.2 Vydání řidičského průkazu.....	42

ZÁVĚR	44
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ	47
SEZNAM GRAFŮ	50
SEZNAM PŘÍLOH	50

ÚVOD

Pro téma bakalářské práce jsem si vybrala problematiku udělování a držení řídičského oprávnění a vydání řídičského průkazu. Toto téma je mi blízké, jelikož se s udělováním řídičského oprávnění a vydáváním řídičských průkazů částečně setkávám v pracovním procesu, kdy mou náplní práce je vedení registru řídičů, řešení přestupků a vracení řídičských průkazů a řídičských oprávnění po zákazech řízení motorových vozidel a po 12 bodech. Jedná se o problematiku, která je součástí výkonu veřejné správy a je přesně stanovena v několika zákonech, tedy hlavními prameny této bakalářské práce budou zákony a vyhlášky, na něž navazuje odborná literatura a internetové zdroje. Jelikož se jedná o téma, které je dáno zákonem, je k tomu tématu vydán pouze úzký okruh literárních děl, kdy zřejmě příčinou nedostatku literárních děl jsou novely zákonů. Orientace v tomto systému není jednoduchá. Z tohoto důvodu se ve své práci snažím objasnit základní instituty spojené s podmínkami, za jakých lze udělit a držet řídičská oprávnění a vydat řídičský průkaz. Téma udělování a držení řídičských oprávnění a vydání řídičského průkazu se týká v dnešní uspěchané době téměř každého z nás, přičemž se podmínky pro získání a držení řídičského oprávnění neustále zpřisňují a mění. Ze své praxe vím, že se člověk jako laik v zákonech těžce orientuje a velmi důvěřuje informacím vysílaným v médiích, i když nejsou vždy úplně přesné a pravdivé. Pro mnou studovaný obor evropská hospodářskosprávní studia je toto téma důležité, jelikož se dotýká veřejné správy – tedy státní správy, kdy orgánem, který uděluje řídičská oprávnění a vydává řídičské průkazy jsou právě správní orgány – tedy konkrétně obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Ráda bych touto bakalářskou prací popsala právní úpravu a vytvořila podrobný přehled, za jakých podmínek a jakým způsobem lze udělit a držet řídičská oprávnění, jaké jsou změny v držení řídičských oprávnění a vydání řídičského průkazu. Práce nebude obsahovat pouze popis jednotlivých institutů, mou snahou je vyvodit vlastní závěry a upozornit na místa novelizované právní úpravy zákona č. 361/2000 Sb.. Ve své práci bych chtěla úvodem vymezit pojem řídičské oprávnění a poukázat na skupiny a podskupiny řídičských oprávnění a samozřejmě na podmínky, za kterých je možné řídičská oprávnění udělit a držet. Mezi tyto podmínky patří např. odborná způsobilost, zdravotní způsobilost, trvalé nebo přechodné bydliště (od 1.1.2012 obvyklé bydliště), věk a skutečnost, že uchazeč o řídičské oprávnění není ve výkonu zákazu řízení motorových vozidel. Součástí pojmu

odborná způsobilost je výuka a výcvik v autoškole, kdy tento proces blíže specifikuji. Jelikož se ve své práci budu zabývat především řídičskými oprávněními a řídičským průkazem, vymezuji na začátku práce pojem řídičské oprávnění a poté jednotlivá řídičská oprávnění podle zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích. Dále ve své práci vymezuji proces udělení řídičského oprávnění od získání odborné způsobilosti a ostatních podmínek až po vydání řídičského průkazu. V další části se věnuji kapitole týkající se řídičského průkazu, jeho náležitostí a případných změn v řídičském průkazu. V další kapitole se zabývám změnami v držení řídičských oprávnění, a to např. na základě rozšíření řídičského oprávnění, podmínění a omezení řídičského oprávnění, k čemuž dochází v případě, že je držitel řídičského oprávnění způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou. Další změnou je pozbytí řídičského oprávnění, ke kterému dochází v případě, že je držiteli uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo v případě, že držitel řídičského oprávnění dosáhne 12 bodů v bodovém hodnocení, čímž pozbývá řídičská oprávnění k řízení motorových vozidel. S pozbytím řídičského oprávnění úzce souvisí i předběžné opatření – zadržení řídičského průkazu a povinnost odevzdání řídičského průkazu v případě uložení zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. V závěru se věnuji podmínkám, za kterých lze udělit řídičská oprávnění ve Spolkové republice Německo. Po splnění těchto podmínek se věnuji řídičskému průkazu evropských společenství a jeho náležitostem.

1. ŘIDIČSKÉ OPRÁVNĚNÍ

Základ právní úpravy o řidičských oprávněních a řidičských průkazech je vymezen v zákoně č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů. Řidičské oprávnění je vymezeno v § 80 jmenovaného zákona.

„Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičské oprávnění“.¹

1.1 Skupiny a podskupiny řidičských oprávnění

Řidičská oprávnění jsou rozdělena na skupiny a podskupiny řidičských oprávnění.

a) *„řidičské oprávnění **skupiny A** opravňuje k řízení motocyklů s postranním vozíkem nebo bez něj“.*

Podskupinou tohoto řidičského oprávnění je řidičské oprávnění **A1**, které *„opravňuje k řízení lehkých motocyklů o objemu válců nepřesahujícím 125 cm³ a o výkonu nejvýše 11 kW“.*²

b) řidičské oprávnění **skupiny B** opravňuje:

- k řízení motorových vozidel, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3500 kg a s nejvýše 8 místy k sezení, kromě místa řidiče, k tomuto vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 750 kg.
- k řízení traktorů a pracovních strojů samojízdných, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3500 kg
- jízdních souprav složených z motorového vozidla a přípojného vozidla, pokud maximální přípustná hmotnost soupravy nepřevyšuje 3500 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nepřevyšuje pohotovostní hmotnost motorového vozidla

¹ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ust. § 80.

² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A. Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha: Venice Music Production, 95 s.

- podskupinou tohoto oprávnění je **B1**, která opravňuje k řízení motorových tříkolových a čtyřkolových vozidel, jejichž maximální konstrukční rychlost převyšuje 45 km/h nebo jsou poháněna spalovacím motorem o objemu válců převyšujícím 50 cm³ nebo jsou poháněna jakýmkoli jiným zařízením srovnatelného výkonu. Pohotovostní hmotnost těchto vozidel nesmí být vyšší než 550 kg, do pohotovostní hmotnosti vozidla elektricky poháněného se nezapočítává hmotnost akumulátorů (zákon č. 361/2000 Sb.).

c) „Řidičské oprávnění **skupiny C** opravňuje k řízení motorových vozidel, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3500 kg, k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.

Podskupinou této skupiny je **C1**, které opravňuje k řízení motorových vozidel, jejichž maximální přípustná hmotnost převyšuje 3500 kg, avšak nepřevyšuje 7500 kg, k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg.,³

d) Řidičské oprávnění **skupiny D** opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob s více než 8 místy k sezení, kromě místa řidiče, k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg

Podskupinou řidičského oprávnění skupiny D je **D1**, která opravňuje k řízení motorových vozidel určených pro přepravu osob s více než 8 místy k sezení, kromě místa řidiče, avšak ne s více než 16 místy k sezení, kromě místa řidiče, k tomuto motorovému vozidlu smí být připojeno přípojně vozidlo, jehož maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 750 kg (zákon č. 361/2000 Sb.).

e) Řidičské oprávnění **skupiny E**, ve spojení s motorovým vozidlem B+E opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla a přípojně vozidla, , kdy maximální přípustná hmotnost soupravy převyšuje 3500 kg.

³ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ust. § 81.

C+E – opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg.

C1+E – opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg. Maximální přípustná hmotnost soupravy však nesmí převyšovat 12000 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nesmí převyšovat pohotovostní hmotnost motorového vozidla.

D+E – opravňuje k řízení souprav složených z motorového vozidla a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg.

D1+E – opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla a přípojného vozidla, jehož maximální přípustná hmotnost převyšuje 750 kg a nejsou v něm přepravovány osoby. Maximální přípustná hmotnost soupravy však nesmí převyšovat 12000 kg a maximální přípustná hmotnost přípojného vozidla nesmí překračovat pohotovostní hmotnost motorového vozidla (zákon č. 361/2000 Sb.)

f) „Řidičské oprávnění **skupiny T** opravňuje k řízení traktorů a pracovních strojů samojízdných, k motorovému vozidlu smí být připojeno přípojné vozidlo.“⁴

g) „Řidičské oprávnění **skupiny AM** opravňuje k řízení mopedů a malých motocyklů s maximální konstrukční rychlostí 45 km/h-1.“⁵

1.2 Podmínky k udělení a držení řidičského oprávnění

Motorová vozidla může řídit pouze ten, kdo je držitelem příslušné skupiny či podskupiny řidičského oprávnění. Řidičské oprávnění může získat kterýkoliv občan ČR nebo cizinec žijící v České republice, splňuje-li zákonem stanovené podmínky. Mezi tyto podmínky především patří:

- dosažení zákonem stanoveného věku
- zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel
- odborná způsobilost k řízení motorových vozidel

⁴ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A. Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha: Venice Music Production, 97 s.

⁵ Tamtéž, 97 s.

- trvalý nebo přechodný pobyt na území České republiky (s účinností od 1.1.2012 obvyklé bydliště na území ČR nebo zde alespoň 6 měsíců studuje)
- další podmínky stanovené zákonem č. 361/2000 Sb.
- není ve výkonu sankce nebo zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel

1.2.1 Věk

Dle zákona č. 361/2000 Sb. se o řidičské oprávnění mohou ucházet osoby, které dosáhli zákonem stanoveného věku. Nejnižší věková hranice 15 let je stanovena pro udělení řidičského oprávnění skupiny AM. Věková hranice 16 let je stanovena pro řidičské oprávnění podskupiny A1. Osobě, která dosáhla věku 17 let je možné udělit řidičské oprávnění podskupiny B1 a skupiny T. Udělit řidičská oprávnění pod věkovou hranicí 18 let lze pouze s písemným souhlasem zákonného zástupce. Dosažením věku 18 let je možné udělit této osobě řidičské oprávnění skupin A, B, B+E, C, C+E a podskupin C1 a C1+E. Skupina A se týká pouze motocyklů do 25 kW s poměrem výkon/hmotnost, který nepřesahuje 0,16 kW/kg nebo motocyklů s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost, který přesahuje 0,16 kW/kg nebo motocyklů s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost, který nepřesahuje 0,16 kW/kg. Dosažením věku 21 let je možné udělit také řidičské oprávnění skupin A, D, D+E a podskupin D1 a D1+E. Zde je již řidičské oprávnění skupiny A výkonem neomezeno. Týká se totiž motocyklů o výkonu nad 25 kW nebo s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg nebo motocyklů s postranním vozíkem a s poměrem výkon/hmotnost přesahujícím 0,16 kW/kg.

1.2.2 Zdravotní způsobilost

Druhou podmínkou je, aby uchazeč o řidičské oprávnění byl k řízení motorových vozidel tělesně a duševně způsobilý, tedy zdravotně způsobilý. Zdravotní způsobilost se zjišťuje zdravotní prohlídkou, kterou provádí registrující praktický lékař, lékař zařízení zdravotní péče nebo kterýkoli praktický lékař u osoby, která nemá registrujícího praktického lékaře na základě žádosti. Na základě zdravotní prohlídky lékař vydává zdravotní posudek, který musí mít písemnou formu. Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel je stanoven vyhláškou č. 277/2004 Sb. o

zdravotní způsobilosti. V tomto posudku jsou stanoveny povinné náležitosti které musí být lékařem vyplněny (Příloha A – lékařský posudek). Posuzující lékař uvede v lékařském posudku zdravotní stav z hlediska zdravotní způsobilosti žadatele o řidičské oprávnění a tento stav posoudí. „*Posudek musí být jednoznačný a nesmí obsahovat diagnózu nemoci*“.⁶ Žadatel je tedy:

- a) zdravotně způsobilý – tedy neexistuje překážka zdravotního stavu
- b) zdravotně způsobilý s podmínkou – je zde určité zdravotní omezení, o kterém je posuzující lékař povinen informovat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností a zaslat mu kopii lékařského posudku
Jedná se o omezení, které se v řidičském průkazu vyznačuje harmonizačním kódem od 1-99, např. brýle - harmonizační kód 01.01 (příloha B -seznam harmonizačních kódů).
- c) zdravotně nezpůsobilý – této osobě nelze udělit na základě posudku o zdravotní způsobilosti řidičské oprávnění, jelikož nesplňuje podmínku zdravotní způsobilosti

*„Za tělesně a duševně neschopnou k řízení motorových vozidel je třeba považovat osobu mající vadu nebo chorobu, jež svou povahou zřejmě znemožňuje bezpečné ovládání vozidla“.*⁷

Jako u zdravotní způsobilosti s podmínkou je posuzující lékař povinen informovat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností a zaslat mu kopii lékařského posudku. Důvodem zdravotní nezpůsobilosti k řízení motorových vozidel jsou např. vady nebo stavy zraku, sluchu, svalové a kosterní soustavy, oběhové soustavy a další. Tyto nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel jsou obsaženy v zákoně č. 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel.

⁶ Vyhláška č. 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, ust. § 4.

⁷ SLAVÍK, K.– SRNEC, D.: *Jak získám řidičský průkaz*, Praha: Naše Vojsko, 1955, s. 9

1.2.3 Odborná způsobilost

Podkladem pro získání odborné způsobilosti řidičů motorových vozidel je podání písemné žádosti do autoškoly, pokud splňuje věkovou hranici pro příslušnou skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění, je způsobilý k právním úkonům, na základě posudku o zdravotní způsobilosti je zdravotně způsobilý, má na území ČR trvalý pobyt nebo přechodný pobyt a splňuje další podmínky podle zvláštního zákona. Poté je ještě důležitou podmínkou skutečnost, že není ve výkonu sankce nebo trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, což žadatel dokládá čestným prohlášením. Žádost podává žadatel u příslušné autoškoly. Tiskopis žádosti má formát A4 (Příloha C). Na první straně vyplňuje žadatel informace o své osobě, tedy jméno, příjmení, datum narození, místo narození, rodné číslo, státní občanství, doklad totožnosti, adresu pobytu a telefonní číslo, přičemž je v úvodu uvedeno o získání kterého řidičského oprávnění žádá. Tato žádost obsahuje také prohlášení, že nebyl žadateli uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel a netrpí duševní a fyzickou vadou – toto posuzuje praktický lékař také na první straně této žádosti. Druhou stranu žádosti vyplňuje zkušební komisař při závěrečné zkoušce z odborné způsobilosti a poté obecní úřad obce s rozšířenou působností při vydání řidičského průkazu.

1.2.3.1 Výuka a výcvik žadatelů o řidičské oprávnění

Žadatel o řidičské oprávnění je v ČR povinen absolvovat výuku a výcvik v autoškolě. Po přijetí žádosti autoškolou začíná výcvik žadatele o řidičské oprávnění. *„Učitel je povinen věnovat se výcviku pečlivě a svědomitě podle učební osnovy a je odpovědný za řádnou přípravu žáků. Musí věnovat plnou pozornost žáku, aby žák neohrozil bezpečnost silničního provozu“⁽⁸⁾* Jedná se o získání teoretických a praktických znalostí, dovedností a zvyků k řízení motorových vozidel. Výuka obsahuje výuku předpisů o provozu vozidel (pravidla silničního provozu), výuku o ovládání a údržbě vozidla (technické otázky), výuku teorie řízení a zásad bezpečné jízdy a výuku zdravotnické přípravy. Tato výuka obsahuje předpisy o provozu na pozemních komunikacích, řešení různých dopravních situací, předpisy o řidičských oprávněních a řidičských průkazech, předpisy a doklady potřebné při provozu vozidla podle příslušné

⁸ SLAVÍK, K.– SRNEC, D.: *Jak získám řidičský průkaz*, Praha: Naše Vojsko, 1955, s. 23.

skupiny či podskupiny řidičského oprávnění a také občanskoprávní a trestněprávní odpovědnost řidiče. To je teoretická část.

Praktickou částí absolvování autoškoly je výcvik, který obsahuje řízení vozidla, praktickou údržbu vozidla a praktický výcvik zdravotnické přípravy. Výuka a výcvik jsou zahájeny absolvováním první vyučovací hodiny. Před zahájením je však provozovatel autoškoly povinen zaslat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle místa provozovny seznam žadatelů o řidičská oprávnění zařazených do výuky a výcviku. Zahajuje se vždy teoretickou výukou, na kterou navazuje praktický výcvik. Provozovatel autoškoly je povinen před zahájením výcviku zajistit, aby se žadatel o řidičské oprávnění seznámil s ovládáním vozidla, zásadami a teorií řízení motorového vozidla. Žadateli musí být také vydán průkaz žadatele a provozovatel autoškoly v něm musí průběžně provádět záznamy účasti uchazeče na praktickém výcviku. Žadatel musí mít tento průkaz při praktickém výcviku vždy u sebe. Výuka a výcvik mají pevně stanovený minimální počet vyučovacích hodin, který je nutno dodržet. Nejčastěji uchazeči žádají o udělení řidičského oprávnění skupiny B. Pro získání tohoto oprávnění je třeba v autoškolě absolvovat 5 hodin výuky o předpisech o provozu vozidel, 1 hodinu o ovládání a údržbě vozidla + 2 hodiny praktického výcviku údržby, 3 hodiny o teorii zásad bezpečné jízdy, 1 hodina zdravotnické přípravy + 4 hodiny praktické zdravotní přípravy a na závěr 1 hodina opakování a přezkoušení – tedy 17 hodin celkem. Co se týče praktické jízdy, musí uchazeč odjezdit ve vozidle autoškoly 28 hodin. Je to výcvik v řízení vozidla, který je rozdělen do tří etap a rovněž zahrnuje nácvik kritických situací. Praktická jízda zahrnuje 7 hodin v I. etapě, tedy na autocvičisti, 12 hodin v II. etapě, tedy v minimálním provozu a 9 hodin ve III. etapě, tedy ve středním provozu. Před ukončením výcviku musí být alespoň jedna vyučovací hodina věnována nácviku, jak se chovat v jednotlivých situacích. Jedná se například o intenzivní brzdění, objíždění překážky, náhlá změna směru nebo smykové situace. Jedna vyučovací hodina trvá 45 minut a výcvik v řízení vozidla nesmí přesáhnout dvě vyučovací hodiny denně u jednoho žadatele. Pokud žadatel o řidičské oprávnění absolvuje minimální počet vyučovacích hodin výuky a výcviku stanovený učebním plánem podle příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, ukončí provozovatel autoškoly výuku a výcvik. Poté následuje povinnost provozovatele autoškoly přihlásit uchazeče o řidičské oprávnění písemně u obecního úřadu obce

s rozšířenou působností ke zkoušce, a to nejpozději do 15 dnů ode dne ukončení výuky a výcviku. Příslušným úřadem je obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa provozovny provozovatele autoškoly. „Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností neprodleně písemně sdělí žadateli prostřednictvím autoškoly místo, datum a čas konání zkoušky z odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla.“⁹ Zařadí tedy žadatele ke zkoušce tak, aby byla zahájena do 15 dnů od doručení žádosti o přijetí ke zkoušce. Zkoušky z odborné způsobilosti tedy provádí příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, konkrétně zkušební komisař, kterým může být pouze zaměstnanec obce zařazený do obecního úřadu a který je současně držitelem platného průkazu zkušební komisaře vydaného podle zákona č. 247/2000 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel.

1.2.3.2. Závěrečná zkouška v autoškole

„Odborná způsobilost k řízení motorových vozidel se zjišťuje u uchazeče závěrečnou zkouškou z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel“.¹⁰ Tato zkouška se skládá ze tří částí.

Předmětem zkoušky jsou:

- a) předpisy o provozu na pozemních komunikacích (testové otázky)
- b) znalosti ovládání a údržby vozidla (technické otázky)
- c) praktická jízda s výcvikovým vozidlem (jízda)

Tato zkouška se zahajuje testem z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy. Maximálně je možné dosáhnout 50 bodů, minimálně však 43 bodů. Test se zkouší na počítači prostřednictvím 25 testových otázek, kdy žadatel vybírá jednu správnou odpověď. Po absolvování tohoto testu zkouší zkušební komisař uchazeče z ovládání a údržby vozidla, zpravidla se táže na 2 až 3 otázky. Poté následuje praktická jízda s vozidlem autoškoly. Zkouška se hodnotí stupněm prospěl nebo neprospěl. Pokud se stane, že žadatel v některé zkoušce neprospěl, může zkoušku opakovat, a to nejdříve za pět pracovních dní ode dne konání neúspěšné zkoušky.

⁹ SLAVÍK, K.– LAUB, K.: *Výcvik řidičů*, Praha: Naše Vojsko, 1959.

¹⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel*, Praha: Venice Music Production, 2010, s. 37.

Zkušební komisař zapisuje výsledek zkoušek do žádosti o řidičské oprávnění a také do protokolu o zkouškách, kterému bylo přiděleno evidenční číslo protokolu. Každý zápis musí být podepsán zkušebním komisařem a opatřen jeho razítkem. Po absolvování zkoušek je žádost o řidičské oprávnění opatřena razítkem obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Za zkoušku odborné způsobilosti, kterou vykonává zkušební komisař musí žadatel o řidičské oprávnění zaplatit 700 Kč. Další poplatky žadateli vznikají v případě, když musí opakovat zkoušky. Za opakovanou zkoušku z předpisů o provozu na pozemních komunikacích se platí 100 Kč, za opakovanou zkoušku ze znalosti ovládání a údržby vozidla 200 Kč a za opakovanou zkoušku z praktické jízdy 400 Kč. Po úspěšném absolvování zkoušky odborné způsobilosti je zkušebním komisařem žadateli o řidičské oprávnění předána žádost o řidičské oprávnění, která je vyplněna z obou stran a s touto žádostí si žadatel dojde na příslušný úřad obce s rozšířenou působností, kde si podá žádost o udělení řidičského oprávnění a žádost o vydání řidičského průkazu.

1.2.4. Trvalý nebo přechodný pobyt na území ČR

Další podmínkou je trvalý nebo přechodný pobyt na území ČR. „Pojem trvalý pobyt znamená, že se občan ČR přihlašuje k trvalému pobytu do obce, města, městyse nebo statutárního města na území ČR. Z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývají žádná práva k objektu ani k vlastníkovu nemovitosti. Údaj o trvalém pobytu občana je považován za údaj evidenční, který má význam pro výkon veřejné správy. Rozumí se tím adresa bydliště občana v České republice, která je evidována v evidenci obyvatel. Občan může mít jen jeden trvalý pobyt, a to v objektu určeném pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci, který je zkolaudován k tomuto účelů a označen číslem popisným, evidenčním nebo orientačním.“¹¹

„U cizince, který je občanem Evropské unie nebo rodinným příslušníkem je to adresa trvalého pobytu nebo přechodného pobytu na území ČR, a pokud takový pobyt nemá, adresa místa, kde se na území ČR obvykle zdržuje. U cizince, který není občanem

¹¹ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech.

*Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem, adresa místa trvalého pobytu na území České republiky“.*¹²

V tomto případě upozorňuji na změnu zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích, který je novelizován zákonem 297/2011 Sb. ze dne 6. září 2011 a nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012. Novelou se mění pojmy trvalý a přechodný pobyt, které jsou nahrazeny označením obvyklé bydliště.

Tedy s účinností od 1. ledna 2012 je podmínkou udělení a držení řidičského oprávnění skutečnost, že žadatel má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje. Obvyklé bydliště je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území ČR.

„Pokud nemá fyzická osoba na území ČR trvalý pobyt, je to místo, kde pobývá alespoň 185 dní v kalendářním roce z důvodu osobních vazeb (soužití ve společné domácnosti) nebo se pravidelně na toto místo vrací, přestože podniká nebo vykonává jinou výdělečnou činnost v jiném státě, pokud není výkon této práce v jiném státě omezen na dobu určitou“.¹³

1.2.5. Další podmínky k udělení řidičského oprávnění

„Splnění těchto podmínek je důležitým předpokladem k udělení řidičského oprávnění, ale také podmínkou pro držení řidičského oprávnění. Mezi tyto podmínky zahrnujeme vztah, kdy řidičské oprávnění skupiny D nebo podskupiny D1, skupiny C, podskupiny C1, skupiny B+E lze udělit jen žadateli, který již je i držitelem řidičského oprávnění skupiny B. Pokud žadatel žádá o oprávnění skupiny C+E, musí být již držitelem řidičského oprávnění skupiny C, pro oprávnění C1+E musí být již držitelem

¹² Business Center [online]. 2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné na WWW: <<http://business.center.cz/business/pojmy/p2115-bydliste.aspx>>.

¹³ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ust. § 2.

skupiny C1, pro oprávnění D+E musí být již držitelem oprávnění skupiny D, podskupiny D1+E musí být držitelem skupiny D1.¹⁴

*„Podmínky, jako je zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a další podmínky stanovené tímto zákonem musí držitel řídičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny splňovat po celou dobu držení řídičského oprávnění“.*¹⁵

Další důležitou podmínkou je skutečnost, že této osobě:

1.2.6. Není uložen zákaz řízení motorových vozidel

Zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel lze uložit za přestupky, které jsou po novelizaci zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích s účinností od 1.8.2011 obsaženy v ustanovení § 125c výše uvedeného zákona. Zákaz činnosti lze uložit na dobu tam stanovenou, nejdéle na dva roky. Velmi častým přestupkem, za který se ukládá zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel je řízení vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době, kdy by ještě mohl být pod jeho vlivem, např. zbytkový alkohol. Za tento přestupek je možné uložit ve správním řízení sankci, a to pokutu v rozmezí 2.500 – 20.000 Kč a zákaz činnosti od 6 měsíců do 1 roku. V předchozí úpravě účinné do 31.7.2011 bylo možné uložit za tento přestupek pokutu od 10.000 Kč do 20.000 Kč, doba zákazu činnosti zůstala stejná. Tedy byla ponížena spodní hranice pokuty. Vzhledem k dnešní uspěchané době, rychlým vozidlům a množství dopravních nehod pod vlivem alkoholu je toto snížení nevhodné, jelikož řízení pod vlivem alkoholu a s tímto související ohrožení ostatních účastníků provozu je považováno za velmi závažné. Naopak u těchto přestupků by bylo třeba zpřísnit i pokutu, i dobu zákazu, jelikož pokuta 2.500 Kč a zákaz řízení motorových vozidel na 6 měsíců, po upuštění zbytku trestu zákazu řízení motorových vozidel po polovině trestu, tedy po 3 měsících nemá výchovný účinek a přestupce se z tohoto trestu dostatečně neponaučí.

¹⁴ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ust. § 91.

¹⁵ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ust. § 82.

Ke zjištění, zda uchazeč o řidičské oprávnění tuto podmínku (tedy bezúhonnost) splňuje, má správní orgán možnost si toto vyžádat podle zvláštního právního předpisu¹⁶ z evidence rejstříku trestů. Výpis z evidence rejstříku trestů se předává v elektronické podobě, což umožňuje dálkový přístup. Správní orgán s přístupem do registru řidičů si po zadání identifikačních údajů prověřované osoby přes ikonu řidičské oprávnění požádá o zaslání výpisu z rejstříku trestů. Pokud nedochází k žádné elektronické chybě, výpis z rejstříku trestů obdrží správní orgán obratem. Toto se ověřuje i při rozšíření řidičského oprávnění.

1.3 Udělení řidičského oprávnění

*„Splní-li žadatel o řidičské oprávnění všechny předepsané podmínky, vydá mu obecní úřad obce s rozšířenou působností, příslušný dle obvyklého bydliště řidičský průkaz.“*¹⁷ Žadatel podává žádost o vydání řidičského průkazu, která musí mít písemnou formu (Příloha D). Na základě této žádosti se uděluje řidičské oprávnění. Žádost musí obsahovat identifikační údaje žadatele o řidičské oprávnění, tedy jméno a příjmení, adresu obvyklého bydliště na území ČR nebo místo studia (s účinností od 1.1.2012), datum a místo narození a rodné číslo žadatele, skupina a podskupina řidičského oprávnění, o kterou se žádá. Přílohou k žádosti musí bezpodmínečně být platný doklad totožnosti žadatele *„(doklad totožnosti je doklad, kterým občan České republiky nebo cizinec prokazuje svoji totožnost podle zvláštního právního předpisu)“*.¹⁸ Dojde-li ke ztrátě nebo odcizení občanského průkazu, lze ho nahradit cestovním pasem společně s potvrzením o občanském průkazu. Dále posudek o zdravotní způsobilosti (nesmí být ke dni podání starší než 3 měsíce), doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění (doklad o úspěšném složení zkoušky po absolvování v autoškole, kdy se jedná o žádost o řidičské oprávnění, na jejíž přední straně jsou uvedeny identifikační údaje žadatele a na druhé straně je záznam o zkouškách s hodnocením prospěl/neprospěl, součástí je také protokol testu s přiděleným číslem), doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt nebo potvrzení o studiu (dle zákona

¹⁶ Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ SLAVÍK, K.– LAUB, K.: *Výcvik řidičů*, Praha: Naše Vojsko, 1959.

¹⁸ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ust. § 2.

č.361/2000 Sb. se jedná zejména o tyto doklady: potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, vlastnické právo k nemovitosti doložené výpisem z katastru, nájemní smlouva k nemovitosti, potvrzení o zaměstnání nebo výpis ze živnostenského rejstříku, čestné prohlášení žadatele, že není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem nebo že mu nebyl jiným členským státem uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo že mu nebylo řidičské oprávnění pozastaveno nebo odejmuto, doklad o splnění dalších podmínek a jednu fotografii o rozměrech 3,5 × 4,5 cm, která odpovídá žadatelově podobě v době podání žádosti).

Příslušným je obecní úřad ORP- pracoviště evidence řidičů, dle místa trvalého pobytu žadatele. Pokud toto všechno žadatel splní a předloží, správní orgán bezodkladně ověří výše uvedené údaje podle dokladu totožnosti a doklad totožnosti vrátí žadateli. Má – li pochybnosti o pravdivosti čestného prohlášení, ověří si jeho pravdivost u příslušného úřadu, ve kterém měl žadatel předchozí obvyklé bydliště. Splňuje-li žadatel všechny zákonem stanovené podmínky, má nárok na udělení řidičského oprávnění. Pokud správní orgán žadateli v plném rozsahu vyhoví, místo vyhotovení rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným řidičským oprávněním. K tomuto úkonu se vztahuje § 151 správního řádu, zákon č. 500/2004 Sb., který obsahuje vydání dokladu a pouze se poznamená do spisu. Některým obecním úřadům ORP se tento způsob vydání dokladu bez vydání rozhodnutí může zdát nedostačující. Poté lze vyhotovit rozhodnutí, kterým správní orgán vyhovuje žádosti o udělení řidičského oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění (Rozhodnutí – příloha E). Po těchto úkonech správní orgán vyhotovuje spisový přehled, který obsahuje spisový znak, skartační znak, číslo jednacích a obsah spisu. V obsahu spisu je žádost o ŘO včetně záznamu o odborné způsobilosti, žádost o vydání ŘP, posudek o zdravotní způsobilosti, rozhodnutí o udělení ŘO, popř. další. Z tohoto je zřejmé, jaké dokumenty spis obsahuje. Je-li žádosti vyhověno, nejsou stanoveny žádné opravné prostředky. Pokud ale žádosti vyhověno není, může žadatel podat ve lhůtě 15 dnů odvolání v souladu s poučením obsaženým v příslušném rozhodnutí. Lhůta pro zhotovení řidičského průkazu je 20 kalendářních dní, kdy poplatek je stanoven na 50 Kč. Požaduje-li žadatel vydání řidičského průkazu v kratší době, je toto zpoplatněno

částkou 500 Kč. Kratší lhůtu však nelze požadovat při vystavení prvního řidičského průkazu. Při podání žádosti o vydání řidičského průkazu prostřednictvím zmocněnce není nutná úředně ověřená plná moc. Při vyzvednutí již zhotoveného řidičského průkazu již je nutné osobní převzetí nebo plná moc, avšak úředně ověřená. Při vyzvednutí řidičského průkazu ověřuje znovu správní orgán totožnost žadatele na základě předloženého občanského průkazu a předává mu řidičský průkaz, kdy žadatel stvrzuje svým podpisem na žádost o vydání řidičského průkazu převzetí ŘP. K udělení řidičského oprávnění dochází až v okamžiku faktického převzetí osobou, na jejíž jméno je řidičský průkaz vystaven. Dnem převzetí řidičského průkazu žadatelem nebo jeho zmocněncem nabývá rozhodnutí o udělení řidičských oprávnění právní moci. V okamžiku vydání řidičského průkazu žadatel stvrzuje svým podpisem převzetí řidičského průkazu k určitému datu.

2. ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

Vydávání řidičských průkazů je upraveno v zákoně č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 27/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 31/2001 Sb. o řidičských průkazech a o registru řidičů stanoví vzor řidičského průkazu a vzor žádosti o vydání řidičského průkazu.

*„Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jako i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona“.*¹⁹

Jelikož se jedná o veřejnou listinu, „nesmí být řidičský průkaz ponecháván ani přijímán jako zástava a odebírán při vstupu do objektů nebo na pozemky“.²⁰ V České republice je vydáván řidičský průkaz správními orgány, kdy se vydává řidičský průkaz České republiky a mezinárodní řidičský průkaz vydaný Českou republikou.

Na území České republiky opravňují k řízení motorových vozidel:

- řidičský průkaz

V současné době je vydáván řidičský průkaz České republiky podle vzoru Evropských společenství, a to podle vyhlášky č. 31/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- řidičský průkaz, který byl vydán členským státem evropských společenství (nazýván řidičský průkaz evropských společenství)

V Evropské unii je stanoven princip volného pohybu osob. Ten stanovuje, že řidičské průkazy vydávané členskými státy se vzájemně uznávají. Hlavní podmínkou zde je, že vydávající stát musí být členem Evropské unie.

¹⁹ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ust. § 103 s účinností od 1.1.2012.

²⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A. Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha: Venice Music Production, 118 s.

- řidičský průkaz, který vydal cizí stát podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968 a Ženeva 1949) – nazýván řidičský průkaz vydaný cizím státem

Jedná se o řidičské průkazy vydané cizími státy, které nejsou členy Evropské unie. Držitelé těchto řidičských průkazů jsou povinni vyměnit svůj cizozemský řidičský průkaz za český, tedy pokud chtějí řídit motorová vozidla na území České republiky. Pokud toto nesplní, řidičský průkaz vydaný cizím státem je přestane opravňovat k řízení motorových vozidel na území České republiky. Jedná se o třetí země, tedy země, které nejsou členy Evropské unie, např. Ukrajina.

- mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968, Ženeva 1949), nazýván mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem

Obě úmluvy o silničním provozu (Vídeňská i Ženevská) jsou pro Českou republiku závazné mezinárodní smlouvy, i když dosud nepatří do součásti českého právního řádu. Důvodem je jejich chybějící oficiální publikace způsobem, který stanovuje zákon č. 309/1999 Sb. o sbírce zákonů a sbírce mezinárodních smluv.

- řidičský průkaz člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva (zákon č. 361/2000 Sb.)

2.1. Zapisované údaje v řidičském průkazu

Platným řidičským průkazem držitel prokazuje všechny údaje, které jsou v něm zapsány, včetně podoby jeho držitele. Obsahuje nejen osobní údaje o držiteli řidičského průkazu a podobiznu, ale především informace o řidičských oprávněních, jejíž udělení osvědčuje k řízení motorových vozidel. Obsah řidičského průkazu je částečně limitován mezinárodními dokumenty, jakož i Evropskou unií.

Jedná se o dokument typu polykarbonátové karty o velikosti 54×86 mm. Tato karta má velikost jako telefonní nebo bankovní karty. Podklad řidičského průkazu je růžové barvy, která přechází v modrou a bílou barvu. Na přední straně je v horní části nápis

Řidičský průkaz Česká republika, logo Evropské unie a rozeznávací znak vydávajícího státu.

Řidičský průkaz obsahuje následující: jméno, příjmení, datum a místo narození držitele, datum vydání řidičského průkazu a jeho platnost (platnost řidičského průkazu bude zpravidla 10 let ode dne jeho vydání), název a sídlo úřadu, který řidičský průkaz vydal, rodné číslo, pokud dotyčnému bylo přiděleno, série a číslo řidičského průkazu, fotografii, obec obvyklého bydliště držitele na území České republiky, udělené skupiny a podskupiny řidičských oprávnění a podpis držitele. Tyto údaje jsou obsaženy na přední straně. Druhá strana řidičského průkazu obsahuje skupiny a podskupiny řidičského oprávnění a datum prvního udělení řidičského oprávnění pro každou skupinu a podskupinu řidičského oprávnění, dále záznamy o podmínění, omezení nebo rozšíření rozsahu řidičského oprávnění, např. harmonizační kódy. Toto jsou povinně zapisované údaje, které jsou stanoveny taxativně. Na žádost žadatele řidičského oprávnění lze do řidičského průkazu zapsat i označení absolventa vyšší odborné školy, akademický titul nebo vědeckou hodnost. Má-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, titul nebo vědecká hodnost, jež občan určí (Příloha F – vzor řidičského průkazu ČR).

2.2. Změny údajů v řidičském průkazu

*„Změnu údajů, které jsou zaznamenávány v řidičském průkazu, je držitel řidičského průkazu povinen do pěti pracovních dnů ode dne, kdy ke změně došlo oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností“.*²¹ Splnění této povinnosti je nezbytně nutné z důvodu, aby údaje zapsané v řidičském průkazu odpovídaly skutečnosti. Současně to také usnadňuje výkon pravomocí policie ČR. Držitel je tedy povinen nahlásit každou změnu nejdéle pátý pracovní den, který následuje po dni, kdy došlo ke změně údajů. Změna údajů v řidičském průkazu se nahláší na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností se odvíjí od místa obvyklého bydliště. Mezi nejčastější změny v řidičském průkazu patří změna jména (především z důvodu změny stavu – svobodná, vdaná), změna trvalého bydliště nebo změna v rozsahu řidičských

²¹ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ust. § 108 s účinností od 1.1.2012.

oprávnění. Se změnou bydliště však dochází i ke změně příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle nového bydliště. Nesplní-li držitel řidičského průkazu tuto povinnost, v žádném případě se nestává řidičský průkaz neplatným. Neplatným by se stal pouze v případě, že by údaje o řidičských oprávněních neodpovídaly skutečnosti. Nové typy řidičských průkazů neumožňují zápis změny přímo do řidičského průkazu. Z důvodu změny si musí žadatel podat novou žádost o vydání řidičského průkazu. V současné době se žádosti o vydání řidičského průkazu zasílají do státní tiskárny cenin do Prahy, kde jsou řidičské průkazy zhotovovány a poté zasílány na příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Tuto změnu lze provést pouze vydáním nového řidičského průkazu. Tato výměna je zpoplatněna správním poplatkem ve výši 50 Kč. Poplatek 50 Kč se vybírá také při vydání řidičského průkazu z důvodu rozšíření řidičského oprávnění nebo „*při ztrátě řidičského průkazu, jeho poškození, zničení či odcizení*“²². Od tohoto poplatku jsou ze zákona o poplatcích osvobozeni držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P. Dojde-li ke ztrátě, poškození, zničení či odcizení řidičského průkazu, vzniká zde povinnost držitele řidičského průkaz tuto skutečnost neprodleně nahlásit příslušnému obecnímu úřadu ORP, při odcizení ŘP i Policii ČR. Po předložení platného dokladu totožnosti vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností žadateli, který žádá o vydání nového řidičského průkazu potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu, tedy náhradní doklad (Příloha G). Tento náhradní doklad je platný po dobu 30 dnů od jeho vydání. Slouží k tomu, aby nahradil držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz po dobu, než bude zhotoven nový řidičský průkaz.

²² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A. Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha: Venice Music Production, 2011, 129 s.

3. ZMĚNY V DRŽENÍ ŘIDIČSKÝCH OPRÁVNĚNÍ

3.1. Rozšíření řidičského oprávnění

K rozšíření řidičského oprávnění dochází za podmínek, že žadatel je již držitelem určitého řidičského oprávnění, např. skupiny B, kterou je možno získat již v 18 letech. Ve 21 letech si chce rozšířit své řidičské oprávnění i o řidičské oprávnění skupiny A, tedy velký motocykl bez omezení. Tedy postup je následující a velmi totožný s udělením řidičského oprávnění. Žadatel o řidičské oprávnění se musí přihlásit do autoškoly na základě žádosti o udělení řidičského oprávnění a absolvovat výuku a výcvik v autoškole na řidičské oprávnění skupiny A. Po ukončení výuky a výcviku v autoškole následuje zkouška odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel (viz výše kapitola 1.2.3.2). Poté následuje stejný postup jako u udělení řidičského oprávnění za stejných podmínek. Rozdílem je zde tedy pouze povinnost žadatele odevzdat při vydání nového řidičského průkazu svůj stávající řidičský průkaz (řidičský průkaz s řidičským oprávněním pouze na skupinu B). Pokud žadatel o rozšíření řidičského oprávnění splňuje všechny podmínky (viz kapitola 1.2), má právní nárok na jeho rozšíření o další skupinu nebo podskupinu řidičského oprávnění. Je-li žadateli vyhověno v plném rozsahu, vydá se žadateli místo písemného rozhodnutí ve lhůtě dvaceti dnů řidičský průkaz s rozšířeným řidičským oprávněním, a to na základě ustanovení § 151 správního řádu. Podle tohoto ustanovení nabývá dnem převzetí řidičského průkazu rozhodnutí o rozšíření ŘO právních účinků a právní moci.

3.2. Podmínění řidičského oprávnění

Podmínění řidičského oprávnění se provádí v případě, když je držitel řidičského oprávnění zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou. Toto podmínění provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě zdravotního posudku posuzujícího lékaře. Podmínkou je myšleno zdravotní omezení, které se do řidičského průkazu vyznačuje na zadní stranu do spodní části pod číslem 12 - harmonizační kódy. Nejčastěji používané jsou 01.01 brýle, 01.02 kontaktní čočky (viz příloha B – harmonizační kódy).

3.2.1. Zrušení podmínění řidičského oprávnění

Pominou-li důvody k podmínění řidičského oprávnění, rozhoduje obecní úřad ORP na základě žádosti o zrušení podmínění ŘO. Žádost opět podává držitel ŘO, jemuž bylo řidičské oprávnění podmíněno. Žádost se podává písemně a obsahuje jméno, příjmení, adresu obvyklého bydliště, datum a místo narození a rodné číslo, datum nabytí právní moci rozhodnutí o podmínění ŘO a podmínění ŘO, o jehož zrušení se žádá. K žádosti je nutné přiložit posudek o zdravotní způsobilosti, který vydává posuzující lékař a nesmí být ke dni podání starší než třicet dní. Jelikož na základě zdravotního posudku pominuly důvody, obecní úřad ORP bezodkladně ověří dle OP totožnost žadatele a podmínění ŘO zruší. Poté je třeba vydat nový řidičský průkaz již bez podmínění

3.3. Omezení řidičského oprávnění

K omezení řidičského oprávnění dochází v případě, kdy držitel řidičského oprávnění

- a) pozbyl částečně odbornou způsobilost
- b) přestal splňovat některou ze zákonem stanovených podmínek
- c) vzdal se některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění

O omezení řidičského oprávnění vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnutí. Zde se uvede rozsah omezení ŘO a případně další omezující podmínky pro výkon ŘO, které musí držitel ŘO splňovat. Odvolání podané proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

Vzdání se

Držitel řidičského oprávnění má možnost se rozhodnout, že se vzdá některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, kterou již nevyužívá a je pro něj zbytečná. Tuto skutečnost je však povinen oznámit písemně ORP. Oznámení musí obsahovat podstatné náležitosti jako jsou jméno, příjmení držitele ŘO, adresa obvyklého bydliště, datum a místo narození a rodné číslo držitele ŘO, pokud mu bylo přiděleno, datum udělení ŘO a skupina nebo podskupiny ŘO, kterého se držitel vzdává. Tímto nastává v řidičském průkazu změna. Z tohoto důvodu je dotyčný povinen odevzdat svůj stávající řidičský průkaz a v případě, že je držitelem dalších řidičských oprávnění, podat si žádost o vydání nového řidičského průkazu. Tedy k oznámení

přiloží jednu fotografii a občanský průkaz k ověření totožnosti. Omezení řidičského oprávnění z důvodu vzdání se některé skupiny nebo podskupiny ŘO vezme příslušný ORP na základě podaného oznámení na vědomí, kdy se nevydává žádné rozhodnutí. Dochází také ke vzdání se řidičského oprávnění v plném rozsahu, kdy se vzdávají řidičského oprávnění starší osoby, kteří již do budoucna nehodlají nikdy řídit motorová vozidla. Vzdání řidičského oprávnění je trvalé a nevratné.

3.3.1. Zrušení omezení řidičského oprávnění

„Pominutí důvodů pro omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.“²³ Žádost o zrušení omezení podává držitel ŘO na příslušném obecním úřadě ORP. Žádost však může být podána až po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy se rozhodnutí o omezení ŘO z důvodu částečné ztráty odborné způsobilosti stalo vykonatelným. Žádost je opět písemná a obsahuje jméno, příjmení, adresu obvyklého bydliště, datum a místo narození a rodné číslo, datum vykonatelnosti rozhodnutí o omezení ŘO, a ŘO příslušné skupiny nebo podskupiny, o jehož vrácení je žádáno. Nedílnou přílohou žádosti je tedy doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

3.4. Odnětí řidičského oprávnění

Tato situace nastává v případě, když držitel řidičského oprávnění pozbyl zcela odbornou způsobilost nebo zdravotní způsobilost. Z hlediska zdravotní způsobilosti se jedná o situaci, kdy je na příslušný ORP doručen zdravotní posudek se závěrem zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel (z důvodu nemoci vyjmenované v zákoně č. 277/2004 Sb. o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel). Na základě tohoto posudku, který vydává posuzující lékař zahajuje příslušný obecní úřad ORP správní řízení o odnětí řidičského oprávnění. Správní orgán zahajuje řízení oznámením o zahájení řízení o odnětí řidičského oprávnění, které zasílá držiteli ŘO do vlastních rukou. Dotyčný má právo se do pěti pracovních dnů k tomuto oznámení vyjádřit. Poté je vydáváno rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění.

²³ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A. Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha: Venice Music Production, 2011, 114 s.

Odvolání proti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění nemá odkladný účinek. Držitel řidičského průkazu je povinen odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu ORP. Lhůta pro odevzdání řidičského průkazu je do pěti pracovních dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

3.4.1. Vrácení řidičského oprávnění

Pokud pominuly zcela nebo zčásti důvody, pro které došlo k odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti, rozhodne příslušný obecní úřad ORP na základě žádosti o vrácení ŘO. Žadatel však musí podat písemnou žádost o vrácení ŘO, která obsahuje podstatné náležitosti. Důležité je zde datum nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti. Pokud od této skutečnosti uplynula doba delší než tři roky, musí žadatel prokázat odbornou způsobilost, která se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti. Současně dokládá posudek o zdravotní způsobilosti.

Pokud pominuly důvody pro ztrátu odborné způsobilosti, postupuje se stejným způsobem jako výše. Je zde pouze omezení podání žádosti. Žádost lze podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným. Pominutí důvodů se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti. Pokud se stane, že žadatel bude po přezkoušení pouze zčásti způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný obecní úřad ORP vrácené řidičské oprávnění omezí. Doklad o odborné způsobilosti nesmí být ke dni podání žádosti starší než třicet dní.

3.5. Pozastavení řidičského oprávnění

Příslušný obecní úřad ORP může rozhodnout o pozastavení ŘO, a to v případě, když se vede řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění, přičemž se jedná o předběžné opatření. To spočívá v tom, že je třeba prozatím omezit právo účastníka řízení, který je držitelem ŘO k řízení motorových vozidel. Pozastavení řidičského oprávnění je možné provést pouze v případě, vyžaduje-li to veřejný zájem, kdy se jedná o prozatímní zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích až do doby konečného rozhodnutí. O pozastavení řidičského oprávnění vydává správní orgán rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí je možné podat odvolání, které nemá

odkladný účinek, takže je rozhodnutí předběžně vykonatelné. V tomto případě je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat řidičský průkaz do pěti pracovních dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o pozastavení ŘO. Tedy povinnost odevzdat řidičský průkaz nevzniká na základě předběžné vykonatelnosti rozhodnutí, ale až po nabytí právní moci. „*Pozastavení řidičského oprávnění znamená, že držitel řidičského oprávnění nesmí po dobu platnosti tohoto pozastavení řídit motorová vozidla.*“²⁴

Pokud bylo rozhodnuto o vrácení řidičského oprávnění, resp. pozbylo-li účinnosti omezení, podmínění nebo odnětí řidičských oprávnění, příslušný orgán obecního úřadu ORP rozhoduje o jeho vrácení. V tomto případě zákon umožňuje, že se dotyčné osobě vrací původní řidičský průkaz, který při omezení, podmínění, odnětí nebo pozbytí ŘO odevzdala. Tedy není nutné vydávat nový řidičský průkaz. Podmínkou je fakt, že vracený řidičský průkaz musí být platný, a to jak z hlediska času, tak z hlediska rozsahu. Nedochozí-li však k vrácení původního řidičského oprávnění v plném rozsahu, jelikož se rozhoduje o podmínění nebo omezení některého z řidičských oprávnění, bude nutné vydat řidičský průkaz nový. Velmi často se toto stává, že žadatel o vrácení ŘO musí absolvovat přezkoušení z odborné způsobilosti, ať už z důvodu 12 bodů nebo zákazu řízení motorových vozidel např. za alkohol nebo jiný delikt, kdy toto přezkoušení absolvují v zimním období. Problémem je přezkoušení na řidičské oprávnění skupiny A – motocykl, jelikož v této době provozovny autoškol přezkoušení na tuto skupinu neumožňují. V době, kdy jsou vozovky namrzlé a zasněžené bude velmi těžko zkušební komisař ochoten absolvovat s dotyčným toto přezkoušení. Tedy držitel řidičského oprávnění skupiny A a B je vráceno pouze řidičské oprávnění na skupinu B a ŘO skupiny A se omezuje, a to do doby, než žadatel doloží zdravotní a odbornou způsobilost. Současně je třeba vystavit nový řidičský průkaz.

3.6. Pozbytí řidičského oprávnění

K pozbytí řidičského oprávnění dochází v důsledku vážného porušení zákona o provozu na pozemních komunikacích nebo trestního zákona, kdy držitel pozbývá ŘO na základě rozhodnutí příslušného správního orgánu nebo soudu, kdy je mu uložena sankce

²⁴ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A. Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha: Venice Music Production, 2011, 111 s.

spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Mezi porušení zákona o provozu na pozemních komunikacích, za který lze uložit zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel patří např. řízení vozidla po požití alkoholického nápoje (zákaz činnosti 6 měsíců až 1 rok), řízení vozidla bez držení příslušné skupiny nebo podskupiny řídičského oprávnění (zákaz činnosti 1 až 2 roky) nebo řízení vozidla, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích (zákaz činnosti 6 měsíců až 1 rok). Sankce za tyto přestupky jsou od 1.8.2011 stanoveny v ustanovení § 125c odst. 4 a 5 zákona č. 361/2000 Sb. Co se týče trestných činů, za které se ukládá zákaz řízení motorových vozidel, nejčastěji soudy řeší v oblasti dopravy přečin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Při určování trestu přihlíží k dosavadnímu chování obviněného, k jeho předchozím přestupkům a trestným činům a samozřejmě k množství zjištěného alkoholu v krvi nebo návykové látky v době řízení vozidla. „Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností.“²⁵ Dojde-li k uložení trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, je dotyčný povinen odevzdat svůj řídičský průkaz do pěti pracovních dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

Stává se, že řidiči svůj řídičský průkaz neodevzdají. Na tomto základě obecní úřad ORP zasílá obviněnému z přestupku nebo trestného činu výzvu k odevzdání řídičského průkazu, kdy správní orgán stanovuje náhradní lhůtu k odevzdání, a to pět pracovních dnů od převzetí výzvy. Tato výzva obsahuje upozornění, že k určitému dni nabylo právní moci rozhodnutí, kterým byl dotyčnému uložen zákaz řízení motorových vozidel. Dále je zde psáno, že nesplnil svou zákonem stanovenou povinnost a pokud neodevzdá řídičský průkaz ani v této stanovené lhůtě, může mu být uložena pokuta ve výši až třicet tisíc korun českých. Této výzvy se většinou zaleknou a řídičský průkaz odevzdají. Na tomto základě správní orgán vystavuje potvrzení o odevzdání řídičského průkazu (příloha H– potvrzení o odevzdání řídičského průkazu), které obsahuje jméno, příjmení, rodné číslo, bydliště, série a číslo řídičského průkazu, skupiny a podskupiny řídičských oprávnění, důvod zákazu řízení motorových vozidel, datum a místo odevzdání řídičského průkazu a otisk razítka úřadu s podpisem oprávněné osoby..

²⁵ Trestní zákoník č. 40/2009 Sb., ust. § 73 odst. 1.

Velmi často dochází i k situaci, že je řidičský průkaz zadržen na místě spáchaného přestupku policistou. Policista je oprávněn řidičský průkaz zadržet, pokud existuje podezření, že bezprostředně před tím, než ho policisté zastavili způsobil dopravní nehodu, ujel z místa dopravní nehody, řídil motorového vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, odmítl-li se podrobit lékařskému vyšetření na výzvu policisty a to ke zjištění, zda nebyl dotyčný pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Dalším důvodem může být i maření úředního rozhodnutí, tedy se jedná o situaci, že byla dotyčnému uložena sankce spočívající v zákazu řízení motorových vozidel a on tento zákaz nerespektuje a opětovně řídí vozidlo. Toto všechno jsou případy, kdy může policista přímo na místě řidičský průkaz zadržet. Jedná se o předběžné opatření, kdy je zde vysoký předpoklad, že bude dotyčnému za jeho jednání uložena sankce spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Opatřením je zde to, aby podezřelý již neřídil. Řidičský průkaz lze zadržet pouze osobě, která je držitelem řidičských oprávnění a disponuje řidičským průkazem. Policista na místě zadrží dotyčnému řidičský průkaz a vystaví potvrzení o zadržení řidičského průkazu (příloha I). Podezřelý má možnost se na toto potvrzení vyjádřit. Současně ho policista upozorňuje na skutečnost, že po dobu zadržení řidičského průkazu nesmí řídit motorová vozidla, jinak se vystavuje přestupku řízení vozidla v době zadržení řidičského průkazu, za který je možné uložit ve správním řízení pokutu ve výši 5-10 tis. Kč a zákaz řízení na dobu od 6 měsíců do 12 měsíců. Podle místa, kde k protiprávnímu jednání došlo je oznámení o zadržení řidičského průkazu postoupeno příslušnému správnímu orgánu k dokončení zadržení řidičského průkazu. Správní orgán podle důvodu zadržení zhodnotí okolnosti, zahájí řízení o zadržení ŘP a vydá rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu. Pokud se jedná o trestný čin, musí správní orgán žádat o souhlas k zadržení řidičského průkazu Okresní státní zastupitelství. Policie zasílá oznámení o zadržení ŘP také na registr řidičů, který je příslušný dle bydliště obviněného. Po nabytí právní moci rozhodnutí o zadržení řidičského průkazu zasílá správní orgán, který o zadržení rozhodoval rozhodnutí o zadržení s řidičským průkazem na příslušný registr řidičů. Tímto je tedy řidičský průkaz uložen na příslušném obecním úřadu ORP. V tomto případě se počítá obviněnému doba výkonu sankce zákazu činnosti již ode dne zadržení řidičského průkazu policistou.

Zákon umožňuje po uplynutí poloviny trestu zákazu řízení motorových vozidel upuštění od výkonu zbytku sankce zákazu činnosti. Žadatel musí pouze prokázat, že se

po dobu výkonu trestu choval řádně a způsobem svého života prokázal, že další výkon tohoto trestu již není potřebný. Choval-li se obviněný po dobu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel řádně, což správní orgán zjišťuje z výpisu z karty řidiče a podá-li si obviněný žádost o prominutí po polovině trestu zákazu činnosti, není důvod pro nevyhovění žádosti. O upuštění od výkonu zbytku sankce rozhoduje vždy ten orgán, který rozhodoval o uložení sankce.

Pozbytí řidičského oprávnění úzce souvisí s bodovým systémem, resp. bodovým hodnocením řidičů. Za vybrané přestupky a trestné činy jsou dotyčnému po nabytí právní moci rozhodnutí nebo trestního příkazu připisovány trestné body, a to maximálně do výše dvanácti bodů. Každý řidič vstupuje do bodového systému s nulou bodů. Body jsou připisovány na základě pravomocných rozhodnutí. Dosáhne-li řidič dvanácti bodů porušením povinností stanovených v zákoně o provozu na pozemních komunikacích nebo trestním zákoníku, pozbývá řidičské oprávnění z důvodů bodového hodnocení. Dosáhne-li řidič dvanácti bodů, je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen tuto skutečnost sdělit řidiči. Řidiči se zasílá oznámení o dosažení dvanácti bodů doporučeným dopisem do vlastních rukou, přičemž součástí je také výzva k odevzdání řidičského průkazu, a to do pěti pracovních dnů ode dne doručení oznámení. Uplynutím pěti pracovních dnů pozbývá řidič svá řidičská oprávnění. Toto pozbytí řidičských oprávnění je pevně stanoveno na dobu jednoho roku. Na rozdíl od pozbytí řidičského oprávnění na základě pravomocného rozhodnutí, kterým byl dotyčnému uložen zákaz činnosti nelze u pozbytí ŘO z důvodu bodového hodnocení po polovině trestu zažádat o prominutí zbytku trestu.

3.6.1. Vrácení řidičského oprávnění

Navrácení řidičského oprávnění je možné teprve až po výkonu trestu zákazu řízení motorových vozidel nebo po upuštění zbytku trestu, resp. po ukončení zákazu řízení motorových vozidel. O vrácení ŘO rozhodne na základě písemné žádosti žadatele příslušný obecní úřad ORP. Žádost o vrácení řidičských oprávnění obsahuje jméno; příjmení; adresu obvyklého bydliště; datum a místo narození; rodné číslo; skupiny a podskupiny řidičských oprávnění, o jejichž návrat je žádáno; rozhodnutí (usnesení)

s datem ukončení výkonu nebo s datem nabytí právní moci o upuštění zbytku trestu a občanský průkaz. Po podání žádosti je ověřena totožnost žadatele a sděleny podmínky pro vrácení, jelikož je zde jedna podstatná skutečnost k navrácení oprávnění. „Tou je skutečnost, že pokud ode dne právní moci rozhodnutí, kterým došlo k uložení trestu zákazu činnosti uplynula doba delší než jeden rok, musí žadatel o vrácení řídičského oprávnění prokázat zdravotní a odbornou způsobilost.“²⁶ V tomto případě se musí přihlásit do autoškoly na přezkoušení, kde vykonává zkoušku odborné způsobilosti, ale již bez kurzu. Během jednoho dne vykoná zkoušku, která obsahuje předpisy o provozu na pozemních komunikacích, údržbu a provoz vozidla a praktickou jízdu, dále je třeba doložit zdravotní posudek o zdravotní způsobilosti řidiče. Pokud tyto dvě věci splní, podává žádost o vrácení řídičského oprávnění na příslušném obecním úřadu ORP a dochází k navrácení řídičského oprávnění a řídičského průkazu.

3.6.2. Vrácení řídičského oprávnění – 12 bodů

Jedná-li se o vrácení řídičského oprávnění po pozbytí řídičského oprávnění z důvodu dosažení dvanácti bodů, je vždy podmínkou prokázat zdravotní a odbornou způsobilost, kdy se odborná způsobilost zjišťuje též přezkoušením z odborné způsobilosti. U tohoto pozbytí je však novelou zákona č. 361/2000 Sb. s účinností od 1.8.2011 také povinnost podrobit se dopravně-psychologickému vyšetření, které je podkladem pro zdravotní posudek posuzujícího lékaře. Toto dopravně-psychologické vyšetření trvá cca 4 hodiny cena se pohybuje okolo cca 2.500 Kč. Řidičské oprávnění vrací na základě žádosti příslušný obecní úřad ORP a tímto dnem dochází k odečtu všech dvanácti bodů. Tedy řidič začíná opět s nulovým bodovým kontem. Je velmi důležité, aby se řidiči o stav svého bodového konta zajímali a snažili se dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích. Ve prospěch řidičů je ustanovení v zákoně 361/2000 Sb. pod názvem odečítání bodů, které stanovuje, že pokud se řidič během 12 měsíců od spáchání posledního bodovaného přestupku nedopustí dalšího bodovaného přestupku, umažou se dotýčnému z bodového konta max. čtyři trestné body. Tedy konkrétně, stal-li se poslední přestupek 1.1.2011, za který byly přiděleny 3

²⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A. Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha: Venice Music Production, 2011, 116 s.

trestné body a po dobu jednoho roku nedošlo ke spáchání dalšího bodovaného přestupku, odečtou se tyto tři body ke dni 2.1.2012. Stav bodového hodnocení lze zjistit na příslušném obecním úřadu ORP, na poště a na obecním úřadě – služba Czech point (Český podací ověřovací informační národní terminál). Výpis z bodového konta je zpoplatněn poplatkem ve výši 15 Kč. *„Ke dni 1.7.2006 vstoupil v platnost nový zákon o silničním provozu, který přinesl tři základní změny, a to: podstatně vyšší pokuty, bodový systém za přestupky, ale především možnost zadržet řidičský průkaz policí na místě.“*²⁷

²⁷ HÁJEK, M. Jak nepřijít o řidičský průkaz. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2008, str. 7.

4. UDĚLENÍ ŘIDIČSKÉHO OPRAVNĚNÍ VE SPOLKOVÉ REPUBLICE NĚMECKO (V ZEMI EVROPSKÉ UNIE)

Podmínky k udělení a držení řidičského oprávnění jsou ve Spolkové republice Německo upraveny v zákoně o řidičských průkazech (Bundesgesetz über den Führerschein) číslo 120/1997 Sb. Řidičský průkaz se vydává na následující třídy a podtřídy řidičských oprávnění. „První třída A se vztahuje na motocykly a motocykly s postranním vozíkem, podtřídou je A1, která se týká motocyklů s kapacitou ne větší než 125ccm a výkonem max. 11 kW, druhá třída B opravňuje k řízení vozidel s ne více než osmi místy pro přepravu osob kromě místa řidiče a s maximální přípustnou hmotností nepřevyšující 3.500 Kg. Třída C opravňuje k řízení vozidel s největší technicky přípustnou hmotností převyšující 3500 kg, k tomuto vozidlu smí být připojen přívěs s největší technicky přípustnou hmotností nepřevyšující 750 Kg. Třída C1 opravňuje k řízení vozidla, jehož největší přípustná hmotnost převyšuje 3500 kg, ale ne více než 7500 kg – k tomuto vozidlu smí být připojen přívěs s největší technicky přípustnou hmotností nepřevyšující 750 kg.. Třída D je určena pro přepravu osob vozidlem s více než 8 sedadly kromě místa řidiče (k tomuto může být připojen přívěs s největší technicky přípustnou hmotností nepřevyšující 750 kg). Třída D1 opravňuje k řízení vozidla pro přepravu s více než 8 sedadly kromě místa řidiče, ale ne s více než 16 místy k sezení (včetně přípojného vozidla s největší technicky přípustnou hmotností nepřevyšující 750 kg. Třída BE, CE, C1E, DE, D1E – přívěs s největší technicky přípustnou hmotností větší než 750 kg. S C1E a D1E nesmí maximální přípustná hmotnost soupravy překročit 12.000 kg a maximální hmotnost přívěsu nesmí přesáhnout hmotnost tažného vozidla. Třída M opravňuje k řízení dvoukolových mopedů a jízdních kol s pomocným motorem s maximální konstrukční rychlostí nepřesahující 45 km/h a objemem, který nepřesahuje 50 ccm. Třída S umožňuje řízení tříkolových mopedů a čtyřkolových lehkých vozidel, každý s maximální konstrukční rychlostí nepřesahující 45 km/h. Třída T se týká traktorů s max. konstrukční rychlostí nepřesahující 60 km/h a samojízdného strojního zařízení s max. konstrukční rychlostí nepřesahující 40 km/h (tyto stroje mají být použity pro zemědělské a lesnické účely – každý s přívěsem). Třída L opravňuje k řízení traktorů určených též pro zemědělské a lesnické účely, a to s max. konstrukční rychlostí 32 km/h. Kombinace tohoto vozidla a přípojného vozidla s max.

rychlostí 25 km/h. Toto platí i pro samojízdné stroje a vysokozdvizné vozíky, každý s maximální konstrukční rychlostí nepřesahující 25 km/h, toto platí i pro kombinaci těchto vozidel a přívěsu.²⁸

4.1. Podmínky pro udělení řidičského oprávnění

a) má obvyklé bydliště na území daného státu (SRN)

Licence může být poskytnuta v případě, má-li žadatel obvyklé bydliště ve Spolkové republice Německo. To znamená, že se zde žadatel zdržuje z důvodu osobních a pracovních vazeb během posledních dvanácti měsíců alespoň 185 dní a žije v domácnosti.

b) úspěšné absolvování teoretické a praktické zkoušky v autoškole

Předtím, než bude žadateli vydán řidičský průkaz, musí se zúčastnit rozsáhlého vzdělávání. Žadatel dle své volby navštíví autoškolu v Německu. Autoškola žádost neprodleně, však nejpozději další pracovní den zaeviduje do registru řidičů. Zachycení žádosti v registru řidičů ze strany autoškoly se považuje za zaevidovanou. O této žádosti má pravomoc rozhodovat úřad, v jehož obvodu se žadatel zúčastnil autoškoly. Kurz v autoškole nejprve obsahuje teoretické lekce, poté samotné řízení vozidla. Počet teoretických a praktických lekcí je pevně stanoven a nesmí být překročen. Závěrem je teoretická a praktická zkouška - teoretický test a řízení vozidla. Po absolvování teoretického testu, který se provádí na počítači formou testu s výběrem odpovědí (30 otázek) následuje zkušební jízda se zkušebním komisařem a učitelem autoškoly (zpravidla trvá cca 30-45 minut). Pokud se žadateli nepodaří teoretická zkouška, nemůže se zúčastnit již praktické zkoušky. Zkouška může být opakována třikrát v čtrnáctidenních intervalech. Není stanoven počet, kolikrát může být zkouška opakována, ale po třetí, šesté a deváté tam musí být tři měsíce mezera. *„Zkušební komisař posuzuje schopnosti a praktické znalosti uchazeče o silničním provozu. Pokud je uchazeč o licenci úspěšný, řidičský průkaz vydává zkoušející, kdy do licence zapisuje datum úspěšného složení zkoušky, tedy převzetí licence“²⁹.*

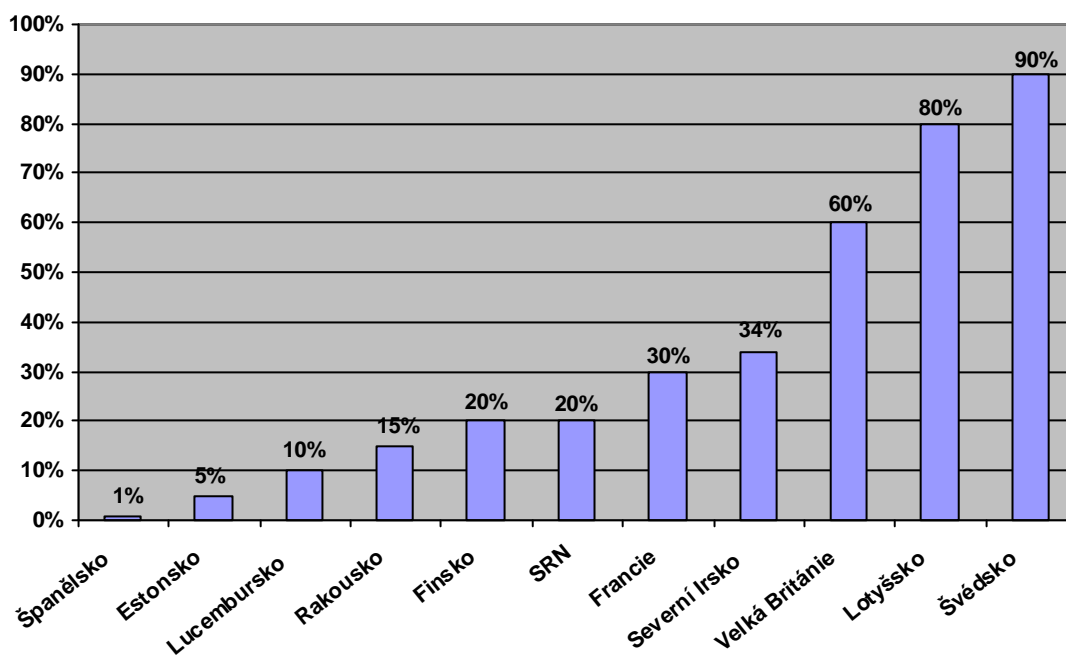
²⁸ Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung [online]. SRN:2012 [cit. 2012-02-25]. Dostupné na WWW: <<http://www.bmvbs.de/SharedDocs/DE/Artikel/StB-LA/fahrerlaubnisklassen.html>>.

²⁹ Fahrschulen.or.at [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné na WWW: <<http://www.fahrschulen.or.at/fuehrerschein/>>

V dnešní době je důležité být samostatný a flexibilní. Toto je jeden z předpokladů pro budoucího řidiče. Z tohoto důvodu se mnoho mladých lidí snaží o řidičský průkaz co nejdříve, což je možné při splnění daných podmínek. V zahraniční literatuře se tento systém nazývá „Accompanied Driving“, tj. řízení s doprovodem. Princip je jednoduchý. Řízení vozidla je možné pouze v doprovodu osoby, které je minimálně 30 let, má řidičský průkaz minimálně 5 let a nemá v registru přestupků více jak 3 body. Do výcviku pod dozorem supervizora se může zapojit žadatel o řidičské oprávnění, nejčastěji o skupinu B již od 16,5 roku, případně 17 let a absolvuje praktický výcvik po dobu 2, případně 1 roku. Jeho povinností je však také v autošколе absolvovat předběžné zkoušky v průběhu výcviku (pretest). Jelikož je mladší 18 let, je podmínkou souhlas zákonných zástupců žadatele. Toto je velmi populární a nyní povoleno ve všech spolkových zemích Německa a Rakouska. Jméno osoby, která mladého řidiče doprovází musí být zapsáno na zkušebním certifikátu, kdy není omezen počet těchto osob. Dosažením 18 let už řídí sami. Získání řidičského oprávnění v Německu se pohybuje mezi 1.200 – 1.800 Euro, přičemž cena je závislá na třídě získávaného oprávnění. Náklady na získání řidičského oprávnění třídy B stojí cca 1.500 Euro.

Graf 1

Procento žadatelů o ŘO skupiny B, kteří projdou systémem Accompanied Driving z celkového počtu žadatelů o řidičské oprávnění skupiny B



„Tento systém, řízení s doprovodem uplatňuje v Evropě jako možnost získání řidičského oprávnění 12 z 27 členských států EU (44 % z celkového počtu 27 států).“³⁰

c) absolvování kurzu první pomoci

Při absolvování kurzu první pomoci se uchazeč naučí první pomoc na místě dopravní nehody, což je v dnešní době velice důležité.

d) dosažení stanoveného věku

Řidičské oprávnění třídy A je možné získat po dvou letech zkušeností od získání licence třídy A1, které může automaticky získat v 18 letech (s výkonem do 25 kW). Třidu A1 je možné získat v rozmezí 16-17 let, a to s maximálním limitem konstrukční rychlosti 80 km/h.. Od 21 let je možné získat licenci na těžký motocykl (nad 25 kW). Toto tedy může vést k získání licence na motocykly všech kategorií. Věk pro získání třídy B je stanoven na 18 let. Platnost licence třídy C a C1 je od 18 let a je omezena na dobu 5 let (třída C1 až do věku 50 let). Došlo ke snížení minimálního věku pro třídu C a CE – těžký nákladní automobil třídy bez/s přívěsem do 18 let. V oblasti nákladní dopravy je to nejméně 21 let. U třídy S je věk stanoven od 16 let, což jsou tříkolové mopedy a čtyřkolová lehká vozidla, každý s max. konstrukční rychlostí nepřesahující 45 km/h. Minimální věk pro třídu T je 16 let. Až do věku 18 let mohou být řízení pouze traktory do 40 km/h s přívěsem. Třída D je stanovena od 21 let, kdy se jedná o autobus.

e) lékařský posudek

K získání řidičského oprávnění je třeba lékařský posudek. Toto vyšetření provádí praktický lékař nebo lékař, který je oprávněn tato vyšetření provádět. Ve zprávě poté poznamená průběh vyšetřování, zdraví a způsobilost. K získání třídy pro autobusy a těžká nákladní vozidla musí žadatel předložit lékařské potvrzení o dobrém fyzickém a duševním zdraví. Pro řidičské oprávnění třídy C, C1 musí držitel prokázat svou zdatnost každých 5 let v lékařském vyšetření. Pro třídu D musí být provedeno také dopravně-psychologické vyšetření. Toto vyšetření se pohybuje cca okolo 130 Euro. Při lékařském vyšetření dochází ke sběru anamnézy, celkovému dojmu, jako je motorika, mimika, koordinace a jazykové dovednosti, dále výška a váha, zraková ostrost řízení a hrubá

³⁰ BESIP [online]. [cit. 2012-01-13]. Dostupné na WWW: <http://www.ibesip.cz/1051_Mladi-a-zacinajici-ridici-reseni-tohoto-problemu-v-nekterych-evropskych-statech#A>

kontrola zorného pole, test sluchu, kardiovaskulární ovládní, mobilita končetin (zejména dřepy, boční pohyb rukou), kontrola třesu. Důležitou součástí je také dopravní spolehlivost – žadatel musí být přijat na základě prokázaných určitých skutečností a jejich hodnocení. Je důležité předejít bezohlednému chování na silnicích, opilosti, drogám, poruchám stavu.

f) oční test

Je třeba oficiální potvrzení očního testu provedeného v posledních dvou letech na oční klinice. Pro řidičské oprávnění třídy C, C1 musí držitel prokázat očním vyšetření každých 5 let. Při použití brýlí je třeba doložit stanovení skel brýlí od optika nebo potvrzení očního lékaře. Pro nositelé kontaktních čoček je třeba potvrzení od očního lékaře. Řidičské oprávnění pro třídy A, B, C, D nebo podtřídy C1 je poskytnuto osobám, které dříve nevlastnili žádný domácí nebo zahraniční řidičský průkaz.

Vzhledem k vysoké nehodovosti a často páchaným přestupkům řidičů začátečníků (především mladých řidičů) je ve Spolkové republice Německo vydáván řidičský průkaz na zkoušku. Tato zkušební doba není zapsána v licenci. Spáchá-li majitel řidičského průkazu ve zkušební době závažné porušení (porušení přednosti, nedodržení nejvyšší povolené rychlosti), je povinen na své náklady absolvovat doškolovací kurz. Ten obsahuje přezkoušení teoretických a praktických znalostí a dovedností. Zkušební doba poté běží od doby, kdy dotyčný obdrží nové ŘO na zkoušku. Až po uplynutí zkušební doby obdrží řidič platné ŘO. „Je dokázáno, že tento přístup, který platí v Německu nebo v Rakousku se osvědčil, jelikož dochází k poklesu počtu úmrtí v důsledku dopravních nehod o 140 osob během jednoho roku“.³¹ Rozšíření nebo započítání zkušební doby je oznámeno registru řidičů a je zapsána do registru řidičských průkazů.

4.2. Vydání řidičského průkazu

Jakmile je řidičský průkaz získán, je platný po celý život. Dojde-li ke ztrátě německého řidičského průkazu, je nutné požádat na příslušném místním úřadu o vydání

³¹ Observatoř bezpečnosti silničního provozu [online]. [2012-01-19]. Dostupné na WWW: <<http://www.czrso.cz/index.php?id=292>>.

nového řidičského průkazu. Licence se vydává ve formátu kreditní karty o velikosti 86 mm × 54 mm. Na přední straně je 1. příjmení, 2. jméno, 3. datum a místo narození, 4a. datum vydání průkazu, 4b. zánik licence (bývá proškrtnuto pomlčkou), 4c. název vydávajícího orgánu, 5. číslo řidičského průkazu, 6. fotografie držitele, 7. podpis majitele, 9. třídy, pro které byla udělena licence.

Na druhé straně řidičského průkazu jsou: 9. všechny licenční třídy (A1, A, B, C1, C, D1, D, BE, C1E, CE, D1E, DE, M, L, T), 10. datum vydání licence jednotlivých tříd, 11. datum konce platnosti licencí - omezených tříd, 12. další informace a omezení (omezení v kódované formě – např. 01,01 znamená, že držitel licence musí nosit brýle), 13. pole pro registraci ostatních členských států ke změně bydliště v zahraničí, 14. místo pro registraci k datu udělení. Pole 14. na zadní straně je zapisovatelné. Zkušební komisař proto může zadat datum vydání licence do připraveného řidičského průkazu, který zpracovává úřad. Poté může být uchazeči přímo předán (příloha J – řidičský průkaz SRN).

Nedílnou součástí řidičského průkazu je také bodové hodnocení řidičů. Pokud má řidič potřebu řídit, musí si průběžně zjišťovat ve svém vlastním zájmu počet trestných bodů. Body nejsou stanoveny jako u nás do výše dvanácti bodů, ale do výše osmnácti bodů. Dopravní přestupky jsou bodově ohodnoceny od 1 do 7 bodů. S tímto se bodový systém shoduje s naším bodovým systémem. Velmi velkou výhodou spatřuji v německém bodovém systému v tom, že pokud dosáhne řidič osmi trestných bodů, písemně obdrží varování. *„Po 14 bodech je mu nařízena povinná účast na doškolovacích lekcích o pravidlech. Současně je mu také sděleno, že za další 4 body přijde o průkaz“*³². Tímto má řidič možnost se nad porušováním dopravních předpisů zamyslet a především si uvědomit, že může přijít o řidičské oprávnění. Ztráta řidičského průkazu znamená pro řidiče v současné době velký problém, především velmi častým jevem je ztráta zaměstnání. V České republice je možné snížit stav svého bodového konta pouze školením bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy, avšak v Německu lze stav konta snížit také absolvováním kurzu bezpečné jízdy, ale navíc konzultací u psychologa. Za toto lze odečíst 2 – 4 body. V České republice lze odečíst pouze 3 body za školení.

³² HÁJEK, M. Jak nepřijít o řidičský průkaz. Praha: Grada Publishing, a.s.. 2008, str. 27.

ZÁVĚR

Problematika udělování a držení řidičských oprávnění je velice rozsáhlá a složitá, jelikož dochází i k častým novelizacím zákonů. Důvodem těchto změn je neustálé upravování registrů řidičů a zvyšování propojenosti a spolupráce mezi státy Evropské unie. Ve své práci jsem se tedy snažila zaměřit zejména na podmínky, za kterých lze získat řidičské oprávnění, tedy získat řidičský průkaz. Poté na změny, při kterých dochází ke ztrátě řidičských oprávnění, a to z více možných důvodů a v neposlední řadě poukazuji na vydání řidičského průkazu ve Spolkové republice Německo. Vzhledem ke složitosti a rozsáhlosti této problematiky doufám, že se mi podařilo toto téma alespoň částečně uchopit.

Dle mého názoru je získání a držení řidičských oprávnění a řidičského průkazu celosvětovým jevem. Proces získání řidičského průkazu České republiky není v současné době nějak složitý, avšak pro občany není jednoduché zjistit si všechny potřebné informace. Zákonem jsou zde stanoveny určité podmínky, které musí žadatel splnit. Jednou z podmínek je odborná způsobilost, kterou provádí provozovny autoškol. V současné době je velkým problémem že vliv finančních prostředků přechází nad skutečnou potřebou zkušeností a znalostí. Poukazuji na problém, kdy žadatel neabsolvuje zákonem stanovený počet hodin výuky i výcviku při získávání odborné způsobilosti. Jednoduše řečeno si připlatí a v autoškole mu vyplní na žádost o řidičské oprávnění, že tento kurz absolvoval s hodnocením prospěl – je odborně způsobilý. K tomuto dochází nejčastěji při rozšiřování řidičských oprávnění. V této situaci bych doporučovala zvýšit kontrolu nad zkušebními komisaři a provozovateli autoškol, jelikož takovéto obcházení zákona vede k tomu, že na silnicích jezdí amatéři a to vede k ohrožování ostatních účastníků provozu. Další podmínkou je, že žadateli nebyl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Tato skutečnost je pro obecní úřad ORP zjistitelná pouze na území České republiky. Do budoucna se plánuje propojení registrů řidičů se zahraničím, což bude velmi velkým přínosem. Nedostatkem v zákonech je skutečnost, když je obviněnému za porušení zákona uložen v České republice zákaz činnosti, je jeho povinností odevzdat řidičský průkaz. Tento však neodevzdá a na základě čestného prohlášení nahlásí ztrátu řidičského průkazu a s tímto řidičským průkazem řídí v zahraničí, např. ve Spolkové republice Německo,

v Rakousku, Polsku atd. Jelikož nejsou registry dosud propojené, nelze v zahraničí zjistit, že byl dotyčnému uložen v ČR zákaz činnosti.

Velkou výhodou současného řidičského průkazu je sjednocení vzoru řidičského průkazu České republiky, kdy jsou zákonem 361/2000 Sb. stanoveny povinné výměny z důvodu skončení platnosti. Tímto se z oběhu daří odstraňovat staré řidičské průkazy. Poslední výměna je stanovena do 31.12.2013. Tedy od 1.1.2014 budou řidičské průkazy České republiky jednotné. Dochází také k vydávání nových občanských průkazů, které jsou velikostně napodobeninou současného řidičského průkazu. V tomto případě bych doporučila sjednotit občanský průkaz s řidičským průkazem do jednoho dokladu, kdy se v podstatě jedná o totožné údaje. Tímto by alespoň částečně došlo ke zjednodušení systému jak pro obecní úřady obce s rozšířenou působností, tak pro občany.

S řidičským průkazem je také velmi úzce spojen bodový systém. Spousta řidičů se velmi obává trestných bodů, resp. dosažení dvanácti bodů, jelikož by bez řidičského průkazu nebyli schopni vydělávat nebo plnit své povinnosti. Dle mého názoru je bodový systém v ČR nedostačující a nesprávně zavedený. Ve srovnání s Německým systémem je český bodový systém pastí na řidiče. Německý systém je velmi propracovaný a považujeme ho za velmi úspěšný. V ČR postrádám preventivní charakter. Zde řidič jezdí a páchá přestupky a mnohdy nemá ponětí o tom, jaký je stav jeho bodového konta. Poté nastane skutečnost, když dosáhne 12 bodů a je nepříjemně překvapený. Důvodem jsou i malé pokuty, kdy policisté např. za jízdu bez připoutání se bezpečnostním pásem ukládají pokutu ve výši 100 Kč, avšak bodově je to ohodnoceny třemi body. Z tohoto důvodu bych doporučovala zvýšit informovanost médií o bodovém systému. Také by bylo na místě zvýšit sankce za přestupky, jelikož čeští řidiči se neobávají postihu za přestupky. Hlavní předností v Německu u bodového systému je skutečnost, že správní orgán řidiče „upozorňuje“ na zvyšující se stav bodového konta. V tomto případě již řidič zpozorní. Jsou-li mu připsány další trestné body, musí absolvovat školení, a v tomto spatřuji prevenci. Další výhodou SRN oproti České republice je vydání řidičského průkazu. V České republice je stanovena lhůta pro vydání řidičského průkazu a řidičské průkazy jsou posílány do Prahy do státní tiskárny cenin. Z tohoto důvodu musí český řidič minimálně dva týdny čekat, až bude řidičský průkaz hotový. Až po té, co je žadateli řidičský průkaz předán je oprávněn řídit motorová vozidla, jelikož nabývá právní moci rozhodnutí o udělení řidičských oprávnění. V SRN je

řidičský průkaz předpřipraven a při úspěšném absolvování závěrečné zkoušky v autoškole je předáván zkušebním komisařem přímo žadateli. Tedy žadatel smí řídit již od tohoto dne.

Závěrečnou připomínkou k tomuto tématu bych si dovolila podotknout nepřehlednost právních předpisů při udělování řidičských oprávnění a řidičských průkazech, kdy část se nachází v zákoně č. 361/2000 Sb. a část ve vyhlášce zákona č. 31/2001 Sb. Věřím tedy, že další kroky povedou ke sjednocení a ucelení právních předpisů a zkvalitnění vztahů se zahraničím v oblasti řidičských průkazů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura:

1. BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A., *Zákon o silničním provozu s komentářem*, ve znění 23 novel. Praha: Lenka Buštová – Venice Music Production. 2011. 225 s. ISBN 978-80-904270-1-3.

2. BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., *Zákon o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, s komentářem a souvisejícími předpisy*. 3. aktualizované vydání. Praha: Lenka Buštová – Venice Music Production. 2010. 188 s. ISBN 978-80-904270-0-6.

3. (jednotlivé části zpracovali DRAŠTÍK, A. ENGELLMAN, J. FLÍDR, A). *Silniční doprava - trestná činnost*. Český Těšín: PORADCE, s.r.o., 2011, 264 s. ISBN 978-80-7365-327-9.

4. RŮŽIČKA, B. *Jak se stát dobrým řidičem*. 2. vydání, Praha: Computer Press. 2002. 109 s. ISBN 80-7226-480-X.

5. HÁJEK, M.. *Jak nepřijít o řidičský průkaz*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 96 s. ISBN 978-80-247-2213-9.

6. SLAVÍK, K., LAUB K. *Výcvik řidičů*. 1. vydání. Praha: Naše vojsko, 1959. 189 s.

7. SLAVÍK K., SRNEC D. *Jak získám řidičský průkaz*, Praha: Naše vojsko, 1955. 83s.

Právní předpisy:

8. Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

9. Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů.

10. Zákon č. 500/2004 Sb., Správní řád, hrazení výdajů a ušlého výdělku, náklady řízení.

11. Vyhláška č. 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel, zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel s podmínkou a náležitosti lékařského potvrzení osvědčujícího zdravotní důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem.

12. Zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů a jeho evidence.

13. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

14. Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech.

15. Bundesgesetz über den Führerschein (Führerscheingesetz - FSG) StF: BGB1. Nr. 120/1997.

Internet:

16. Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung [online]. SRN:2012 [cit.2012-02-25]. Dostupné na WWW: <http://www.bmvbs.de/SharedDocs/DE/Artikel/StB-LA/fahrerlaubnisklassen.html>>.

17. Fahrschulen.or.at [online]. [cit. 2012-02-12]. Dostupné na WWW: <http://www.fahrschulen.or.at/fuehrerschein/>.

18. BESIP [online]. [cit. 2012-01-13]. Dostupné na WWW: http://www.ibesip.cz/1051_Mladi-a-zacinajici-ridici-reseni-tohoto-problemu-v-nekterych-evropskych-statech#A).

19. Observatoř bezpečnosti silničního provozu [online]. [cit. 2012-01-19]. Dostupné na WWW: < <http://www.czrso.cz/index.php?id=292>>.

SEZNAM GRAFŮ

Seznam grafů

Graf 1: Procento žadatelů o řidičské oprávnění skupiny B, kteří projdou systémem Accompanied Driving z celkového počtu žadatelů o řidičské oprávnění skupiny B v Evropě

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A:	Lékařský posudek	I
Příloha B:	Seznam harmonizačních kódů	II
Příloha C:	Žádost o udělení řidičského oprávnění	VI
Příloha D:	Žádost o vydání řidičského průkazu	VIII
Příloha E:	Rozhodnutí o vydání řidičského průkazu	X
Příloha F:	Vzor řidičského průkazu České republiky	XI
Příloha G:	Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu	XII
Příloha H:	Potvrzení o odevzdání řidičského průkazu	XIII
Příloha I:	Potvrzení o zadržení řidičského průkazu	XIV
Příloha J:	Vzor řidičského průkazu Spolkové republiky Německo	XV

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Lenka Koutová

Obor: 6202R087 – Evropská hospodářskosprávní studia (Bc. EHS Voš)

Forma studia: kombinované

Název práce: Řidičská oprávnění a řidičský průkaz

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 46

Celkový počet stran příloh: 15

Počet titulů české literatury a pramenů: 14

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 1

Počet internetových zdrojů: 4

Vedoucí práce: JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.